

POWER OF COMMUNITY ENERGY PROJECT

Begrebet "community energy" omfatter at borgerne handler sammen gennem samarbejde og ejerskab, og producerer energi som svarer til mængde de bruger dagligt. Borgerne går typisk sammen og investerer og installerer vedvarende energianlæg, mens de bruger den producerede elektricitet eller varme samt sælger resten til energinettet.

At arbejde sammen om samfundsenergi kan betyde, at folk bor i det samme geografiske område, hvor anlægget er placeret, eller at de bor i forskellige geografiske områder og ejer en del af anlæggene.

Samfundsenergi er ikke begrænset til kun at producere og dele energi. Det kan også bringe samfund tættere sammen, skabe fordele for dårligt stillede grupper og øge bevidstheden om natur og klima, samt kan lære borgerne om energideling og -besparelse.

Verden har brug for mere vedvarende energi i lokalsamfundet, især til at bekæmpe klimaændringerne. Overgangen til vedvarende energi, opbygning af kooperativer og energi i lokalsamfundet er et af svarene på den moderne civilisations udfordringer.

Konceptet med kooperativer for vedvarende energi, som partnerne fremhævede på mødet i Çanakkale den 27.-28. april 2022 i Tyrkiet, viste tydeligt mulighederne og styrken af energifællesskaber. Mens den lokale udvikling opnås med kooperativer for vedvarende energi, er samarbejdet mellem kommunerne, staten og borgerne ofte fordelagtigt.

"The Power of Community Energy"-projektet er et samarbejde mellem fire ngo'er i Polen (SIE), Tyrkiet (TROYA), Tyskland (WEFC) og Danmark (INFORSE-Europe). Inden for rammerne af projektet er disse partnere mødtes i de sidste to år og udvekslet erfaringer og god praksis.

POLAND - SIE ([WWW.SIE.ORG.PL](http://www.sie.org.pl))

SIE er projektkoordinator. Det er en nonprofitorganisation, der blev grundlagt i 1990. Organisationen gennemfører projekter med forskellige samarbejder om bæredygtig udvikling og beskyttelse af den biologiske diversitet. Organisationen er i kontakt med nationale og internationale offentlige institutioner og organisationer, især omhandlende de risici, der kan opstå som følge af pesticidbrug i landbruget.

SIE arbejder for at fremme konceptet med energikooperativer, der har til formål at sikre energiuafhængighed, at prioritere vedvarende energikilder så hurtigt som muligt i stedet for fossile brændstoffer og at forbedre luftkvaliteten ved at etablere samarbejder.

SIE er medstifter og medlem af Polish Green Network (www.zielonasiec.pl), som forener økologiske organisationer, der arbejder for bæredygtig udvikling, miljø- og klimabeskyttelse i Polen.

GERMANY WECF ([HTTP://WWW.WECF.EU](http://www.wecf.eu))

WECF er en NGO, der blev grundlagt i 1994 efter verdensstopmødet i Rio de Janeiro i 1992. WECF Tyskland er en del af det internationale WECF-netværk. Organisationen agerer ud fra en forståelse for vigtigheden af ligestilling mellem kønnene og en sund planet for alle. Med denne forståelse er mere end 150 ikke-statslige kvindeorganisationer fra 50 lande gået sammen.

WECF Tyskland har omfattende erfaring med ledelse, rådgivning og politisk støtte. Den arbejder for transformativ ligestilling mellem kønnene i forbindelse med klimaretfærdighed, bæredygtig energi, mindre giftigt affald samt sikkert vand og sanitet for alle.

I Østeuropa udvikler WECF sammen med lokale partnere solenergi, isoleringsteknologier og solcellekoncepter med fokus på kvinder i landbrugsområder. Energiselskaber og energikooperativer er levedygtige muligheder til produktion og forbrug af vedvarende energi i landdistrikterne.

TURKEY - TROYA ([HTTP://TROYACEVRE.ORG](http://troyacevre.org))

TROYA Environment Association blev oprettet i Çanakkale i 2009 for at styrke lokalsamfundene i forbindelse med klimabeskyttelsesaktiviteter. Foreningen bekæmper klimaforandringer med forskellige projekter og kurser og går ind for udbredelse af vedvarende energikilder til bekæmpelse af klimaforandringer.

I maj 2017 etablerede otte TROYA-medlemmer et af Tyrkiets første energikooperativer. Kooperativet drives af tre kvinder. Denne pionerånd banede vejen for flere kooperativer - mere end ti kooperativer blev etableret i forskellige regioner i Tyrkiet på to år.

Foreningen har til formål at bringe kooperativerne sammen med beslutningstagere, at styrke kooperativernes indbyrdes kommunikation og at udbrede konceptet om kooperativer for vedvarende energi gennem konferencer for kooperativer for vedvarende energi.

Troya Environment Association arrangerer konferencer for at sikre udbredelsen af energikooperativer i Tyrkiet. POWER-projektets partnere, som deltog i den 6. internationale konference om kooperativer for vedvarende energi, der blev afholdt i Çanakkale i år, holdt oplæg på konferencen og fortalte om deres erfaringer.

Organisationen har spillet en vigtig rolle i energioplægningen i Danmark og i udviklingen af samfundsenergi.

INFORSE-Europe er medlem af European Community Power Coalition.

Danmark er det bedste eksempel på, hvordan energiomstillingen er foregået på kort tid. Borgerne bidrager også til denne omstilling. I dag har Danmark mere end 250 vindmølleparker, 160 termiske solvarmeanlæg til fjernvarme, mere end 340 lokale varmenetværk, der tilhører energikooperativer, og mere end 20 økosamfund (øko-byer), hvoraf mange har deres eget varmesystem.

DANMARK- INFORSE-EUROPE ([HTTP://WWW.INFORSE.ORG/EUROPE](http://www.inforse.org/europe))

DET INTERNATIONALE EUROPÆISKE NETVÆRK FOR BÆREDYGTIG ENERGI (INFORSE-EUROPE) er et netværk af uafhængige og ikke-statslige nonprofitorganisationer.

Formålet er at beskytte miljøet, mindske fattigdom og arbejde for bæredygtige energiløsninger. INFORSE-Europe har deltaget i mange FN-klimakonferencer for at lobbye sammen med andre globale og nationale ngo'er.

INFORSE har mange års erfaring med borgernes deltagelse i vedvarende energi og energieffektivitet og arbejder også for at videreudvikle den lokale deltagelse i "borgernes" energi.

Den 6. internationale konference for kooperativer for vedvarende energi

De partnere, der mødtes i Çanakkale, mødtes på den 6. internationale konference om kooperativer for vedvarende energi den 27. april 2022. På konferencen blev vi orienteret om forskellige finansielle infrastrukturer, der kan øge energiafhængigheden og den lokale deltagelse. Projektpartnerne talte om potentialet for samfundsenergi - forskellige modeller for, hvordan borgerne sammen kan eje energiforsyningssystemer.

Elzbieta Lenarczyk Priwiezienczew (SIE)

Projektkoordinatoren for Power of Community Energy forklarede projektets aktivitet og projektresultater. Elzbieta nævnte alle de møder, som partnerne har afholdt, og de rapporter, der er udarbejdet inden for rammerne af projektet. SIE gav en status for Polen på energiområdet. Hun bemærkede, at kullobbyen i Polen i øjeblikket er meget stærk, og at civilsamfundet er svagt. Det blev anført, at Polens prioritet skal være at spare energi og erstatte fossile brændstoffer med vedvarende energikilder og de skridt, der skal tages i denne henseende.

Henning Bo Madsen og Martin Dietz (INFORSE-Europe)

INFORSE-holdet delte oplysninger om historien og den aktuelle situation i Danmark inden for vedvarende energikooperativer, herunder varme-, vind- og solvarme og elektricitet. Der blev givet oplysninger om tekniske systemer og deres anvendelse for sol-el. Aktører har vist stor interesse for investeringer, men der er også barrierer. Blandt de nævnte eksempler på energikooperativer var Hvide Sande Fjernvarme der samarbejder med kommunen, som producerer 97% af

energien med vind og sol: Anlægget har 3 vindmøller + elvarmepumpe og kedel + termisk solvarmeanlæg. Et andet eksempel er Københavns Solcelleforening. Det var Danmarks første solcelleforening, der gav private borgere mulighed for at købe en andel i et solcelleanlæg og dermed bidrage til et grønnere miljø.

Johannes Baumann (WECF)

WECF fortalte om situationen for kooperativer for vedvarende energi i Tyskland. Det blev oplyst, hvilke skridt der skal tages for at etablere et kooperativ i Tyskland. De bedste eksempler, der findes i Tyskland, blev beskrevet. I øjeblikket er der 835 kooperativer i Tyskland med i alt 200 000 medlemmer. WECF fortalte om fordelene ved at samarbejde med lokale myndigheder.

Melis Yilmaz (Troya)

Melis fortalte om de intelligente energisamfunds rolle i fremtidens energisystemer, deres mulige udformning og den nye udvikling i Tyrkiet. I intelligente energisystemer kan lokalbefolkningen deltage i beslutningsprocesserne. På denne måde sikres gennemsigtighed og energiretfærdighed i overensstemmelse med behovene. Foreningen har til formål at etablere og udvide intelligente energisamfund med forskellige projekter.

Efter præsentationerne af projektpartnerne blev der afholdt diskussioner om de undersøgelser, der er gennemført på dette område i Tyrkiet.

Çanakkale Kommunes rådmænd, M. İrfan Mutluay og Çanakkale Kepez' borgmester Birol Arslan delte de projekter og erfaringer, som deres kommuner har gennemført. De erklærede, at de især prioriterer offentlighedens deltagelse, og at der i alle undersøgelser tages hensyn til den lokale indflydelse i alle undersøgelser.

Borgmesteren i Denizli Bozkurt, Birsen Çelik, forklarede, hvordan de startede deres projekter for kooperativer for kunstvanding med vedvarende energi, og hvor langt de er nået, og delte erfaringer og gode eksempler med publikum.

Birsen Çelik erklærede, at kommunerne bør gennemføre undersøgelser med henblik på støtte til projektstyring, teknisk rådgivning, gennemførelse af finansielle processer og sikre, at mulighederne i lovgivningen udnyttes af kooperativerne og offentligheden.

Formanden for Troya Renewable Energy Cooperative, advokat Derya Nazan Ünverir, udtalte, at mange energikooperativer i Tyrkiet ikke kan producere energi på grund af lovbestemmelser, og at disse kooperativer kun vil kunne producere energi, hvis lovene ændres. Dette er et meget vigtigt punkt for Tyrkiet. Ændringerne til et støttende juridisk miljø kan sikre lokal udvikling og energiretfærdighed.

IYI-partiets parlamentariske kommissær Ayhan Altıntaş og Dimitris Kitsikopoulos fra Grækenland deltog i konferencen online.

EKSKURSION

Efter konferencen og projektmødet foretog partnerne en ekskursion, og anlæggene omkring Çanakkale blev besøgt.

Partnerne besøgte en frøbank, den botaniske have i Çanakkale og spildevandsrensningsanlægget, der drives af solpaneler, som blev opført af Çanakkale kommune. Frøbanken er et sted, hvor kommunen hvert år samler originale og umodificerede frø med landmændene og offentligheden. På denne måde sigter kommunen mod at sikre kontinuiteten og kvaliteten af landbrugsprodukterne.

Partnerne besøgte også Anemon-vindkraftværket. Kraftværket producerer ca. 86 mio. kWh elektricitet om året med 38 Enercon-møller på 800 kW på Anemon-kraftværket med en installeret kapacitet på 30,4 MW. Denne elektricitet, som produceres uden at afgive gennemsnitligt 43 000 tons CO₂ til atmosfæren dækker el-behovet for ca. 38 000 huse.

Endelig blev MTN's geotermiske kraftværk (GPP) besøgt i Çanakkale Tuzla. Babadere GPP på 7 MW kan bryste sig af at være det første geotermiske kraftværk i Tyrkiet med "egentlige nul-CO₂-udledninger" der rent faktisk ikke udleder CO₂. Siden da er der opført omkring 70 i Tyrkiet.

For at lære om den lokale historie og kultur besøgte partnerne det gamle arkæologiske område i Troya og Troya-museet og besøgte en landsby, hvor de fik en hjemmelavet frokost i et familiehus.

Dette møde i Tyrkiet var det sidste arrangement i projektet "The Power of the Community Energy". Der blev også udgivet en publikation "The Power of the Community Energy", som er tilgængelig på engelsk, polsk og tyrkisk, og der er udarbejdet en samling af succes historier, som skal færdiggøres ved projektets afslutning.

Projektet "Power of Community Energy" er et Projekt indenfor Erasmus+ Action 2 "Samarbejde om innovation og udveksling af god praksis - Strategisk partnerskab om voksenuddannelse". Projektet er finansieret med støtte fra Europa-Kommissionen. Denne publikation afspejler kun forfatternes synspunkter, og Kommissionen kan ikke holdes ansvarlig for enhver efterfølgende brug af oplysningerne herfra.